

Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d. : 22 april 2024
Registratiekenmerk : 202403170
Gemeentebladnr. : 2024/36
Afdeling opsteller : Bestuurszaken
Naam opsteller
Bereikbaar onder
Portefeuillehouder : Wilma Rijt, van der
Raadsvergadering d.d. : 4 juni 2024
Uiterlijke datum : 4 juni 2024

Aan de raad,

1. Onderwerp

Jaarstukken 2023, het voorstel structurele bijdrage Cao-loonkosten vanaf 2024 en de begroting 2025 Veiligheidsregio Zuid-Limburg.

2. Uitgangssituatie (WAAROM?)

a. Aanleiding

Het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg (hierna: VRZL) zal in haar vergadering van 5 juli 2024 beslissen omtrent de vaststelling van de Jaarstukken 2023, het voorstel structurele bijdrage Cao-loonkosten vanaf 2024, de begroting 2025 Veiligheidsregio Zuid-Limburg en de jaarstukken 2023 van het Meld- en Coördinatie Centrum (hierna: MCC). Alvorens deze stukken ter besluitvorming aan het Algemeen Bestuur worden voorgelegd, krijgen raden van deelnemende gemeenten de mogelijkheid een zienswijze in te dienen met betrekking tot de genoemde financiële stukken van de VRZL. Deze zienswijzen zullen door het Algemeen Bestuur van de VRZL worden meegewogen bij de besluitvorming van de stukken. De gemeenteraad is bij brief d.d. 5 april 2024 (bijlage 1) verzocht om voor 29 juni 2024 een eventuele zienswijze in te dienen. De jaarstukken 2023 MCC zijn ter informatie aan de gemeenteraden verzonden.

b. Huidige situatie/probleemstelling

De VRZL kent een hybride vorm van financiering. Voor het grootste deel wordt de VRZL gefinancierd uit middelen die de deelnemende Zuid-Limburgse gemeenten ter beschikking stellen (gemeentefonds). De stukken van de VRZL bestaan uit twee programma's. Deze zijn hieronder samengevat, waarna afzonderlijke samenvattingen van de genoemde financiële stukken volgen. Ondersteunend daaraan opereert de tak Bedrijfsvoering, waar ook een behoorlijke taak ligt, gezien de organisatie zo nauw verbonden is binnen het brede netwerk van burgers, bedrijven en instellingen. Een volledig inhoudelijk overzicht van de programma's kunt u vinden in de bijlagen.

1. Crisisbeheersing en Rampenbestrijding

Crisisbeheersing en rampenbestrijding heeft betrekking op het beheersen van risico's (voorkomen, beperken) en de gezamenlijke multidisciplinaire voorbereiding op incidenten. Hierbij gaat het om incidenten zelf, maar ook om de dreiging of aankondiging van een gebeurtenis en de (mogelijke) impact op de openbare orde en veiligheid. Het programma bestaat uit een tweetal onderdelen. Allereerst activiteiten gericht op voorbereiding en coördinatie (Bevolkingszorg, Risico- en Crisiscommunicatie, Informatiemanagement, Multidisciplinaire Operationele Voorbereiding, Multidisciplinair Opleiden, Trainen en Oefenen en Kwaliteitszorg). Deze activiteiten zijn gericht op de coördinatie, afstemming, facilitering, regievoering en het stimuleren van multidisciplinaire samenwerking. Ten tweede activiteiten van de Geneeskundige Hulpverlening in de Regio (GHOR), met o.a. Risicobeheersing, Planvorming en professionaliteit, Informatiemanagement, Kwaliteitszorg en Ketenmanagement. De activiteiten van de GHOR zijn gericht op de coördinatie, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening bij grote incidenten en met de advisering daarover aan overheden en organisaties op dit gebied.

2. Brandweezorg

In 2021 en 2022 is een bestuurlijke dialoog gevoerd over de toekomst van de brandweezorg. Bij burgemeesters en gemeenteraden is tijdens meerdere sessies informatie ingewonnen voor de inrichting hiervan. Het resultaat van deze

sessies is verwerkt in de ambities van het programma Brandweezorg. Als uitkomst van deze gesprekken is onder meer het dekkingsplan vernieuwd. In het dekkingsplan staan de voor de brandweer geldende opkomsttijden beschreven. Met andere woorden: hoe snel is de brandweer ter plaatse? Het plan omvat de voorzieningen en maatregelen die de brandweer nodig heeft om aan de opkomsttijden te voldoen. Beschreven staat waar kazernes en materieel het beste kunnen staan en hoeveel menskracht beschikbaar moet zijn in relatie tot de risico's. Als in een gebied veel mensen wonen of sprake is van een verhoogd risico, zoals bijvoorbeeld bij een ziekenhuis, moet de brandweer ook snel ter plaatse kunnen zijn. Met de vaststelling van het meerjarenbeleidsplan VRZL 2024 t/m 2027 is de dialoog afgerond.

Jaarstukken 2023 VRZL

Het jaar 2023 stond in het teken van twee grote crises en hebben een enorme impact gehad op de taken van de VRZL. Het gaat hierbij om de opvang ontheemden Oekraïne ten gevolge van de Oekraïne-crisis en de crisisnoodopvang asielzoekers (CNO). 2023 stond ook in het teken van de definitieve afhandeling van de Hoogwaterramp van 2021. De Oekraïne-crisis kende een enorme administratieve inspanning. Declaraties, facturen en aangegane verplichtingen om de opvang in welke vorm dan ook mogelijk te maken, legden een behoorlijke claim op de eigen capaciteit en vroegen om een hoge inzet van middelen. Dit geldt ook voor de crisisnoodopvang asielzoekers (CNO). Vanwege de hoge instroom van asielzoekers is er een voortdurende hogere vraag ontstaan voor opvanglocaties. VRZL heeft dit gecoördineerd namens de deelnemende gemeenten en dit heeft een extra claim gelegd op de eigen capaciteit en ging gepaard met hoge kosten.

Het jaar 2023 is door VRZL afgesloten met een positief jaarresultaat. Dit positief jaarresultaat bestaat uit een component resultaat VRZL en een component resultaat GHOR en is in het jaardocument 2023 VRZL terug te vinden in paragraaf 3.3.13 op pagina 81. Het nog te bestemmen resultaat na reeds goedgekeurde mutaties in de reserves door het algemeen bestuur bedraagt € 1.939.693 positief (inclusief GHOR, € 240.448 positief). Hieronder is een voorstel gedaan voor het nog te bestemmen resultaat 2023.

Voorstel nog te bestemmen resultaat 2023	Rekening 2023
Positief resultaat over 2023 inclusief positief resultaat GHOR	1.939.693
Positief resultaat Veiligheidsregio Zuid-Limburg	1.699.245
Positief resultaat GHOR	240.448

De voorgenomen strekking van de controleverklaring bij de jaarrekening 2023 is goedkeurend (zie p. 4 van het concept accountantsverslag in bijlage 3 voor meer toelichting). Na het publiceren van het genoemde Audit alert zal de controleverklaring bij de jaarrekening 2023 worden verstrekt. De gemeenten worden voorgesteld kennis te nemen van het concept jaardocument 2023 VRZL en het voorstel nog te bestemmen resultaat bestaande uit:

- Toevoeging aan de algemene reserve
- Teruggave deelnemende gemeenten VRZL

Structurele bijdrage Cao-loonkosten vanaf 2024

In het AB van 1 december 2023 heeft de VRZL een update gegeven van de autonome ontwikkelingen met een financiële impact op de VRZL in relatie tot de gemeentelijke bijdrage. Vanwege het feit dat de VRZL incidentele middelen heeft ontvangen in 2023 heeft het AB ermee ingestemd dat de financiële effecten van deze ontwikkelingen niet in rekening werden gebracht bij de deelnemende gemeenten VRZL, maar dat deze eenmalig vanuit deze incidentele extra middelen werden gefinancierd.

Ten aanzien van de Cao-loonkosten heeft de VRZL aangegeven dat dit een structureel effect heeft en alleen in 2023 eenmalig vanuit de incidentele extra middelen kan worden gefinancierd. Het AB heeft hier in haar vergadering van 1 december 2023 mee ingestemd en ook is ermee ingestemd om vanaf 2024 wél de structurele bijdrage regulier te verhogen met een extra structurele bijdrage door deelnemende gemeenten VRZL ter dekking van de structurele Cao-lasten ten bedrage van € 1.629.029. Dit op basis van de bestuurlijk afgesproken verdeelsleutel. Dit wordt nu voor zienswijze aangeboden aan de gemeenten gelijktijdig met de jaarrekening stukken, om zo tevens te zorgen voor een stabiele bijdrage van deelnemende gemeenten VRZL. In de AB vergadering van 5 juli 2024 zal er een formeel besluit hieromtrent worden genomen waarbij de zienswijze van deelnemende gemeenten wordt meegenomen.

Het voorstel is om de structurele bijdrage gemeenten regulier voor de structurele Cao-loonkosten vanaf 2024, zijnde €1.629.029, op basis van de bestuurlijk vastgestelde verdeelsleutel, te vergoeden (bijlage 4).

Onderstaand de impact op deelnemende gemeenten structurele bijdrage Cao loonkosten vanaf 2024:

Gemeente	Structurele bijdrage CAO loonkosten vanaf boekjaar 2024
Beek	40.685
Beekdaelen	86.169
Brunssum	70.891
Eijsden-Margraten	65.524
Gulpen-Wittem	44.199
Heerlen	244.152
Kerkrade	118.271
Landgraaf	85.060
Maastricht	373.374
Meerssen	43.343
Simpelveld	26.664
Sittard-Geleen	260.668
Stein	55.066
Vaals	32.298
Valkenburg aan de Geul	50.079
Voerendaal	32.587
Totaal	1.629.029

Begroting 2025 VRZL

Er zijn geen majeure wijzigingen die afwijken van het eerder vastgestelde Meerjarenbeleidsplan 2024 tot en met 2027. Er wordt verder gebouwd aan een solide basis voor de toekomst. Een belangrijke ontwikkeling is de constatering dat het fundament van de veiligheidsregio's moet worden versterkt, gezien de langdurige en bovenregionale crises in de praktijk. Deze versterking richt zich nu voornamelijk op het gebied van crisisbeheersing, inclusief informatiepositie. De veiligheidsregio's krijgen hier vanuit het Rijk extra middelen voor. Voor de aanwending van deze extra middelen zijn ook kaders meegegeven vanuit het Rijk en het Veiligheidsberaad. Het Rijk heeft in de toekenningsbrief expliciet opgenomen dat deze extra middelen niet mogen worden aangewend om een verlaging van de gemeentelijke bijdrage te realiseren, of voor het vullen van gaten op andere taakgebieden binnen de begroting van VRZL.

Jaarstukken MCC 2023

Het MCC is het coördinatiecentrum voor de spoedeisende hulpverlening. In het MCC is de Gemeenschappelijke Meldkamer Limburg gehuisvest, waar de brandweer, politie en ambulancezorg 24 uur per dag (24/7) intensief samenwerken om de juiste hulp op de juiste tijd op de juiste plaats te krijgen. Daarnaast is het Regionaal Servicecentrum van de politie Limburg en het programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding ondergebracht in het MCC. In geval van een ramp of crisis/calamiteit wordt de crisisbestrijding aangestuurd vanuit het MCC. De kernfuncties bij rampen en crises zoals Regionaal Beleidsteam (RBT), Regionaal Operationeel Team (ROT) en bijbehorende actiecentra zijn onder één dak gerealiseerd zodat er een optimale en integrale afstemming plaatsvindt.

Er is een positief exploitatieresultaat in 2023 gerealiseerd van € 418.661. Voorgesteld wordt om het positieve exploitatieresultaat 2023 van € 418.661 (overeenkomstig afspraak) toe te voegen aan het egalisatiefonds MCC. De administratieve verwerking hiervan zal, na besluitvorming, in het boekjaar 2024 plaatsvinden. Vanuit het feit, dat per 1 januari 2024 de samenwerking MCC is beëindigd, zal het positief exploitatieresultaat 2023 het laatste exploitatiesaldo zijn welke kan en zal worden toegevoegd aan het egalisatiefonds.

3. Gewenste situatie (WAT?)

a. Wat willen we bereiken?

Bij wijze van zienswijze in te stemmen met de Jaarstukken 2023 van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg, het voorstel structurele bijdrage Cao-loonkosten vanaf 2024 en de begroting 2025 Veiligheidsregio Zuid-Limburg. De Jaarstukken Meld- en Coördinatiecentrum 2023 voor kennisgeving aan te nemen. De gemeenteraad is verzocht om vóór 29 juni 2024 een eventuele zienswijze in te dienen aan het Dagelijks Bestuur. Na raadsbesluit op 4 juni 2024 wordt de zienswijze direct aan het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg medegedeeld. In de vergadering van

het Algemeen Bestuur van 5 juli 2024 worden de zienswijzen bij de besluitvorming betrokken. In de statuten van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg is bepaald dat besluiten worden genomen bij meerderheid van stemmen.

b. Kaders

1. *eerdere besluitvorming (BBV nr.)*
Niet van toepassing.
2. *traject tot dusverre*
Het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio heeft bij brief van 5 april 2024 de stukken voor een zienswijze toegezonden.
3. *rol/ bevoegdheden college van B en W*
Het college adviseert de raad aangaande een zienswijze. De raad besluit.
4. *algemene beleidskaders (landelijk/ provinciaal/ lokaal)*
Artikel 68 Wet gemeenschappelijke regelingen (begrotingen dienen voor zienswijze aan de raden van deelnemende gemeenten te worden voorgelegd).
5. *past het voorstel in de strategische visie/ relatie met uitvoeringsagenda?*
Het past in de strategische visie.
6. *relatie met programmabegroting/ financiële gevolgen*
Het aandeel van gemeente Brunssum in de afrekening resultaat 2023 ad. € 1.157.405,- bedraagt (bij benadering) €50.347,- voordelig. Voorgesteld wordt om deze mee te nemen in de 2e Berap 2024, samen met de bijstelling doorwerking index 2023 ad. € 70.891.

c. Argumenten en overwegingen

Jaarstukken 2023 van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg

- *Toevoeging aan de algemene reserve*
De weerstandscapaciteit van de VRZL is ruim onvoldoende. Ultimo 2022 kende deze een factor van 0,29. In 2022 heeft het algemeen bestuur de nota reserves en voorzieningen vastgesteld. Hierin is bepaald dat de omvang van de algemene reserve van de VRZL als onderdeel van de weerstandscapaciteit, gemaximeerd wordt op 4% van de begrotingsomvang (exclusief mutaties in de reserves).
Voorgesteld wordt om, uit het nog te bestemmen resultaat 2023, € 782.288 toe te voegen aan de algemene reserve. Daarmee kent de algemene reserve nog niet de maximale omvang van 4% van de begrotingsomvang maar heeft dit wel een positief effect op de weerstandscapaciteit VRZL. Dit positief effect leidt tot een weerstandscapaciteit van 0,59. Dat is nog steeds ruim onvoldoende echter wel een forse verbetering ten opzichte van het jaar 2022.
- *Teruggave deelnemende gemeenten VRZL*
Voorgesteld wordt om € 1.157.405 te restitueren aan de gemeenten conform de geldende verdeelsleutel ten laste van het positieve resultaat 2023.

Structurele bijdrage Cao-loonkosten vanaf 2024

Voorgesteld wordt om in te stemmen met het vergoeden vanaf 2024 op basis van de bestuurlijk vastgestelde verdeelsleutel. In bijlage 1 wordt de impact per gemeente weergegeven van deze structurele bijdrage.

Aangezien dit via een zienswijzetraject dient plaats te vinden is het op dit moment onzeker dat deze middelen worden toegekend, waarbij de kanttkening geplaatst dient te worden dat indien deze extra structurele bijdrage niet wordt gehonoreerd, dit zal leiden tot een structureel negatief begrotingssaldo voor VRZL vanaf 2024. Het wel toekennen van deze middelen zal ertoe leiden dat er geen negatief structureel begrotingssaldo ontstaat en het risico gemitigeerd zal worden, en tevens zal dat ertoe leiden dat het weerstandsvermogen van VRZL fors wordt verbeterd.

Begroting 2025 VRZL

Er is sprake van een overzichtelijke begroting 2025 VRZL. Conform afspraken heeft de VRZL een duidelijke programmabegroting opgesteld.

De begroting gaat uit van ongewijzigd beleid en vastgestelde afspraken. In de begroting 2025 zijn geen majeure beleidswijzigingen aangebracht. Het betreft een begroting die in het teken staat van verdere implementatie van het vastgestelde beleid "een solide basis voor de toekomst". Een belangrijke ontwikkeling is de constatering dat het fundament van de veiligheidsregio's moet worden versterkt, gezien de langdurige en bovenregionale crises in de

praktijk. Deze versterking richt zich nu voornamelijk op het gebied van crisisbeheersing, inclusief informatiepositie. De veiligheidsregio's krijgen hier vanuit het Rijk extra middelen voor (oplopend van 46 miljoen in 2023 tot in totaal 83 miljoen extra in 2026, te verdelen over de 25 veiligheidsregio's). Voor de aanwending van deze extra middelen zijn ook kaders meegegeven vanuit het Rijk en het Veiligheidsberaad. Het Rijk heeft in de toekenningbrief expliciet opgenomen dat deze extra middelen niet mogen worden aangewend om een verlaging van de gemeentelijke bijdrage te realiseren, of voor het vullen van gaten op andere taakgebieden binnen de begroting van VRZL.

d. Opties en keuze

Het is aan de raad om te oordelen of het geven van een zienswijze op de financiële stukken wenselijk is. Als besloten wordt tot het indienen van een zienswijze dan neemt het Algemeen Bestuur deze mee in de besluitvorming.

Bijlagen

1. Jaarbericht 2023 Veiligheidsregio Zuid-Limburg (ter informatie)
2. Concept jaardocument 2023 VRZL (voor zienswijze)
3. Concept accountantsverslag 2023 VRZL (ter informatie)
4. Voorstel structurele bijdrage Cao-loonkosten vanaf 2024 (voor zienswijze)
5. Conceptbegroting 2025 VRZL (voor zienswijze)
6. Jaardocument 2023 MCC (ter informatie)
7. Toelichting jaardocument MCC 2023 (ter informatie)

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester

Secretaris

Raadsbesluit

Gemeentebladnr. : 2024/36
Afdeling : Bestuurszaken
Registratiekenmerk : 202403170

De raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 2024/36;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 22 april 2024, afdeling bestuurszaken;

Besluit:

Bijgevoegde zienswijze in te dienen omtrent de jaarstukken 2023, het voorstel structurele bijdrage Cao-loonkosten vanaf 2024 en de begroting 2025 Veiligheidsregio Zuid-Limburg.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 4 juni 2024.

De Raad vernoemd,

Voorzitter

Griffier